

ส่วนที่ ๓ : แบบรายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงทะเบียนเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการด้านภูมิปัญญาสมุนไพรเพื่อสุขภาพ และการพึ่งพาตนเอง

๑. ผลการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการด้านภูมิปัญญาสมุนไพรเพื่อสุขภาพและการพึ่งพาตนเอง ก่อนดำเนินโครงการพบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๐ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพ ความปลอดภัย การใช้สมุนไพรอย่างเหมาะสม ส่วนใหญ่ใช้จากคำบอกเล่าที่ฟังต่อๆ กันมา โดยฟังจากสื่อโฆษณาและคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ก่อให้เกิดการบริโภคอาหารเครื่องดื่ม การดำรงชีวิตที่ส่งผลต่อสุขภาพ ทำให้เกิดภาวะอ้วนหรือโรคแทรกซ้อนอื่นๆ ที่เป็นปัญหาของคนไทยในชุมชน เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ประชาชนยังไม่ทราบถึงประโยชน์ของสมุนไพรในครัวเรือน ไม่สามารถนำสมุนไพรใกล้ตัวมาบำบัดและบรรเทาโรคและรักษาสุขภาพเบื้องต้นได้ หลังดำเนินโครงการภาคีเครือข่ายสุขภาพ และตัวแทนคนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านการใช้สมุนไพรใกล้ตัว รู้ถึงสรรพคุณและประโยชน์ในการรักษาโรคได้อย่างถูกต้อง เช่น กระเจี๊ยบ ตะไคร้ ขิง ขมิ้นชัน กระเทียม หอมแดง ตำลึง ขี้เหล็ก มะระขี้นก ว่านหางกระเช้าฯ ควรใช้ส่วนใดในการมาปรุงเป็นยาเป็นต้นผู้รับการอบรมมีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ หมู่บ้าน ประจำชุมชน ผู้รู้/ผู้มีประสบการณ์การใช้สมุนไพรในชุมชน มีการประชุมพัฒนารูปแบบงานบริการวิชาการและอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นร่วมกับชุมชนมีการใช้ยาสมุนไพรได้ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ชุมชนและภาคีเครือข่ายสามารถพึ่งตนเองได้ เมื่อมีการเจ็บป่วยสามารถดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ สถานบริการสาธารณสุขและชุมชนมีการปลูกและใช้สมุนไพรที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำสมุนไพรปรุงเป็นยา.rักษาโรคเบื้องต้นเพื่อบรรเทาอาการต่างๆ ให้กับตนเองได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เช่น ผู้เข้ารับการอบรม สามารถทำลูกประศบเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยและลดการอักเสบกล้ามเนื้อได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้น สนใจปลูกพืชสมุนไพรมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สามารถดูแลรักษาเบื้องต้นโดยสมุนไพรได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้แก่เพื่อนบ้านใกล้เคียงต่อไป

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๒.๑ การบรรลุตามวัตถุประสงค์

บรรลุตามวัตถุประสงค์

ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะ

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ	๑๘,๙๐๐	บาท	
งบประมาณเบิกจ่ายจริง	๑๘,๙๐๐	บาท	คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ	๐.๐๐	บาท	คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

ปัญหา/อุปสรรค (ระบุ)

๑. มีผู้สนใจเข้าร่วมทำลูกประคบเกินเป้าหมายที่กำหนด คือ เป้าหมาย ๕๗ คน มาลงทะเบียน ๙๔ คน
๒. ประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้/ผู้มีประสบการณ์ด้านแพทย์แผนไทย มีความเชื่อมั่นในการปรุงยาแบบเดิมๆ ยึดติดกับองค์ความรู้เก่าๆ ที่คัดต่อการใช้ยาที่ถูกวิธี/ถูกต้อง

แนวทางการแก้ไข (ระบุ)

๑. ประชาสัมพันผู้สนใจเข้าร่วมโครงการให้ทั่วถึงเพื่อสรุปยอดในการจัดทำโครงการครั้งต่อไป
๒. ประเมินการดูแลรักษาของประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้/ผู้มีประสบการณ์ด้านแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อกราดต้นการปรุงยาที่ถูกต้องและถูกวิธีและใช้ในปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มวัย ต่อไป

ลงชื่อ ..... ผู้รายงาน

(นางนุรีดา เจียมีะ)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

บทสรุป

โครงการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการด้านภูมิปัญญาสมุนไพรเพื่อสุขภาพและการพึ่งพาตนเอง

โครงการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการด้านภูมิปัญญาสมุนไพรเพื่อสุขภาพและการพึ่งพาตนเอง ดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสาวอ มีการจัดกิจกรรมร่วมกันในวันที่ ๑๐-๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ.ห้องประชุมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสาวอ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องด้านการใช้สมุนไพรแก่ภาคีเครือข่ายสุขภาพและตัวแทนคนในชุมชน พัฒนารูปแบบการบริการวิชาการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่น สนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรและส่งเสริมให้มีการปลูกพืชสมุนไพรในหน่วยบริการและชุมชน ชุมชนและภาคีเครือข่ายสามารถพึ่งตนเองได้เมื่อมีปัญหาด้านสุขภาพหรือมีอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น สามารถใช้สมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นคุ้มครองสุขภาพได้ถูกต้อง/ปลอดภัย ภายใต้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่และประสบการณ์จากประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้/ผู้มีประสบการณ์ด้านสมุนไพรในชุมชน

สรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการด้านภูมิปัญญาสมุนไพรเพื่อสุขภาพและการพึ่งพาตนเอง ก่อนดำเนินโครงการพบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพ ความปลอดภัย การใช้สมุนไพรอย่างเหมาะสม ส่วนใหญ่จะใช้จากคำบอกเล่าที่ฟังต่อๆกันมา โดยพังจากสื่อโฆษณาและคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ก่อให้เกิดการบริโภคอาหารเครื่องดื่ม การดำรงชีวิตที่ส่งผลต่อสุขภาพ ทำให้เกิดภาวะอ้วนหรือโรคแทรกซ้อนอื่นๆที่เป็นปัญหาของคนในชุมชน เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ประชาชนยังไม่ทราบถึงประโยชน์ของสมุนไพรในครัวเรือน ไม่สามารถนำสมุนไพรใกล้ตัวมาบำบัดและบรรเทาโรคและรักษาสุขภาพเบื้องต้นได้ หลังดำเนินโครงการภาคีเครือข่ายสุขภาพและตัวแทนคนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านการใช้สมุนไพรใกล้ตัว รู้ถึงสรรพคุณและประโยชน์ในการนำมารักษาโรคได้อย่างถูกต้อง เช่น กระเจี๊ยบ ตะไคร้ ขิง ขมิ้นชัน กระเทียม หอมแดง ตำลึง ขี้เหล็ก มะระเข็ง กะว่านหางจระเข้ ฯลฯ ควรใช้ส่วนใดในการมาปรุงเป็นยาเป็นต้น ผู้รับการอบรมมีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ หม้อพื้นบ้าน ประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้/ผู้มีประสบการณ์การใช้สมุนไพรในชุมชน มีการประชุมพัฒนารูปแบบงานบริการวิชาการและอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นร่วมกับชุมชนมีการใช้ยาสมุนไพรได้ถูกต้อง ร้อยละ ๘๕ ชุมชน และภาคีเครือข่ายสามารถพึ่งตนเองได้ เมื่อมีการเจ็บป่วยสามารถดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ สถานบริการสาธารณสุขและชุมชนมีการปลูกและใช้สมุนไพรที่สามารถได้รับในท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำสมุนไพรปรุงเป็นยา_rักษาโรคเบื้องต้นเพื่อบรรเทาอาการต่างๆให้กับตนเองได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เช่น ผู้เข้ารับการอบรม สามารถทำลูกประศบเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยและลดการอักเสบกล้ามเนื้อได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้น สนใจปลูกพืชสมุนไพรมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สามารถดูแลรักษาเบื้องต้นโดยสมุนไพรได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนางานในชุมชนและสถานบริการให้ดียิ่งขึ้น ทางหน่วยงานสาธารณสุขควรจัดให้มีการบริการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อเปิดบริการรักษาโดยใช้องค์ความรู้ด้านแพทย์แผนไทยและเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน เพื่อการพัฒนาและต่อยอดการแพทย์แผนไทยให้แพร่หลายในชุมชน และสถานบริการสาธารณสุขต่อไป

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสาวอ

ผู้รับผิดชอบโครงการ